

centre  
municipal d'estudis  
rafel martí de viciana



**A  
R  
T  
T  
R  
E  
S**

Revista del Centre Municipal d'Estudis Rafel Martí de Viciana

Any 3 · No.10

Abril 2009

exemplar gratuït



Sumari • Editorial • Grup Acord: didàctica de l'audició musical • La improvisació com a sistema pedagògic • Què es va fer de Geesé? • Origen i evolució d'un Organisme Autònom Local, el Centre Municipal d'Estudis Rafel Martí de Viciana • Conversa amb Soledad Giménez • Repertori propi • Canvis a Prop • Guia d'audició • Diccionari • Webs d'interés • 20 Respostes • Alumnat • Tradició i noves tecnologies 2009 Any europeu de la creativitat i la innovació • Notícies • Informació d'interés

Web: [artres.cmeviciana.es](http://artres.cmeviciana.es)

## Directora

Anna Mercé Vèrnia i Carrasco  
[annavernia@cmeviciana.es](mailto:annavernia@cmeviciana.es)

## Consell de Redacció

Enrique Safont Melchor  
(Regidor de Cultura i President del CME)  
F. Xavier Cantos i Aldaz (Director del CME)  
Imma Martínez i Carles (Directora de l'EMM)  
Maite Gaspar i Giménez (Directora de l'EMD)  
Amèlia Gual i Piquer (Directora del TAP)

## Han col·laborat en aquest número

Pilar Begoña Aldaz López  
José Ramón Calpe Saera  
Salomé Cardet Font  
Ma. José Domínguez Ardit  
Ma. Henar Fuentetaja Sanz  
Norberto Mesado Oliver  
Emilio Molina Fernández  
Paloma Mora i Goterris  
Ma. José Orellana Pérez  
Anna Pilar Piquer i Garcia  
Enrique Safont Melchor

## Disseny logo

Beatriz Redón i Larios

## Edita

CME Rafel Martí de Viciàna  
Abril 2009, no.10

## Disseny i maquetació

JhonnyT "Comunicació gràfica"  
[www.jhonnyt.com](http://www.jhonnyt.com)

## Normalització lingüística

Correcció:  
Servei de Normalització Lingüística  
Ajuntament de Burriana

## Administració

José Luis Azpitarte Sánchez  
[info@cmeviciana.org](mailto:info@cmeviciana.org)

## Fotocomposició i impressió

Gráficas Ventura

Dipòsit legal CS-154-2006

ISSN 1886-7294



PORTADA



## 2 Sumari

## 3 Editorial

José-Ramón Calpe Saera - Alcalde de Burriana

## 4 Educació i pedagogia

Grup Acord: didàctica de l'audició musical

## 7 Educació i pedagogia

La improvisació com a sistema pedagògic

## 11 Història en 3D

Què es va fer de Geesé?

## 13 Història en 3D

Origen i evolució d'un Organisme Autònom Local, el Centre Municipal d'Estudis Rafel Martí de Viciàna

## 16 Entrevista

Conversa amb Soledad Giménez

## 19 Repertori Propi

Salomé Cardet Font

## 21 Regidoria de Cultura

Canvis a prop

## 22 Guia d'audició

Isaac Manuel Francisco Albéniz

## 24 Diccionari

Descobreix quin personatge i professió s'amaga ordenant les lletres remarques

## 25 Webs d'interés

Descobreix les webs més interessants

## 26 20 Respostes

Jesús David Valero Fernández

## 27 Alumnat

Pilar Begoña Aldaz López

## 28 Tècniques

Tradicció i noves tecnologies - 2009 Any europeu de la creativitat i la innovació

## 30 Notícies

El TAP visita Espais de Llum, 2a Trobada de dansa oriental...

## 31 Informació d'interés

Matriculació 2009/2010 i activitats final curs.



Tots els articles d'aquesta revista són inèdits, excepte quan consta el contrari, i les opinions expressades corresponen als seus signataris. ARTRES no s'identifica necessàriament amb les opinions manifestades a la Revista

# ORIGEN I EVOLUCIÓ D'UN ORGANISME AUTÒNOM LOCAL, EL CENTRE MUNICIPAL D'ESTUDIS RAFAEL MARTÍ DE VICIANA

Temps de lectura aprox: 12min



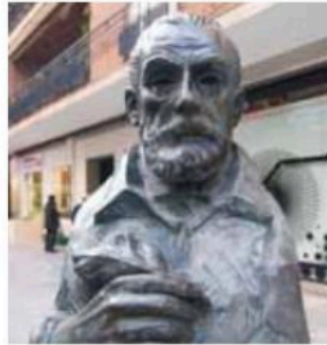
**La funció dels poders públics, segons l'article 44.1 de la Constitució Espanyola de 1978, és promoure (estimular, afavorir, impulsar) i tutelar (defendre i protegir) l'accés a la cultura, sent aquest un dret dels anomenats de prestació, que l'Estat no pot ignorar ni deixar abandonat a la sort del joc espontani de l'intercanvi social i del mercat, perquè molts individus veurien limitat en eixe cas l'accés als béns de la cultura i aquesta contribueix a la cohesió social i constitueix un índex del benestar de la població.**

Es per això que l'Ajuntament de Borriana ha apostat pel foment de les activitats culturals des de la primera corporació democràtica, estant al capdavant de la regidoria de Cultura, Juana Tejedó García. En aquell any es va crear una escola de música, junt a l'escola d'art que ja funcionava durant els anys setanta. Al mateix temps es va posar en marxa la de dansa. Totes elles van ser l'origen de l'actual Centre.

El creixement en alumnes, professors i activitats al llarg dels anys, va fer necessària la creació d'una entitat per tal de facilitar l'agilitat i l'autonomia de la seua gestió. Aquesta es va poder materialitzar quan el ple de l'ajuntament va aprovar per majoria el 2 de novembre de 1983 els estatuts de la Fundació Rafael Martí de Viciano (amb un primer esborrany amb la denominació de Ciutat de Burriana). Obté aquesta denominació per tal d'honorar l'il·lustre escriptor, cavaller i insigne cronista borrianenc del segle XVI.

Es tractava d'una institució del departament de cultura que gestionava directament i com a fundació pública la prestació de servicis culturals específics, ajustant-se en la constitució i desenvolupament a les normes estatuàries aprovades, dotant-la de personalitat jurídica pública.

Posteriorment, en la sessió plenària ordinària celebrada el dia 6 de desembre de 1983, a proposta del consell d'administració, es procedí a la designació del director, d'acord amb el que perceptuava l'article 8é dels estatuts de la Fundació, càrrec que hauria de recaure en persones majors d'edat amb residència a Borriana, que comptaren amb dedicació i prestigi en el camp de la cultura, sent designat, per complir aquests requisits, Josep Palomero Almela.



**Es tractava d'una institució del departament de cultura que gestionava directament i com a fundació pública la prestació de servicis culturals específics...**

El 24 de febrer de 1984 es va celebrar la sessió constitutiva del consell d'administració, sent el President en qualitat de regidor delegat de Cultura, Carlos Gascó Corbalan, i on el director-gerent designat per l'ajuntament, i d'acord amb l'article 24 dels estatuts, va proposar les persones que haurien d'ocupar les vacants de secretari, Juan Molés Guinot, i tresorer, José Luis Traver Monfort, i es plantejaren entre altres el funcionament de les Escoles d'Art, Música i Dansa que acollia la Fundació.

En aquest primer consell es tractaren aspectes d'interés relatius als estatuts, el règim del professorat, la seua desigual situació administrativa, l'homologació dels estudis,

sobre l'ubicació en l'antic Hospital de Caritat, les seues possibilitats de restauració i de millorament, així com també sobre la normativa que regeix la creació de conservatoris elementals i la necessitat d'un reglament intern, entre altres.

Per primera vegada i poc després de l'aprovació, l'11 d'octubre de 1984, el consell d'administració, reunit en sessió ordinària, es plantejà la reforma dels estatuts de la Fundació, ja que hi havia punts conflictius que aconsellaven una modificació, i aprovà la sol·licitud per a ser un centre filial del Conservatori de Castelló.

El 20 de desembre de 1985 s'aprovà dedicar el Conservatori de Música a la figura de Pasqual Rubert, músic i pedagog borrianenc que va lluitar tota la seua vida per una escola de música en la nostra ciutat, i així ho reflectí un article de José Ramon Calpe Saera: "ell volia crear un centre d'estudis musicals que permetera una bona organització i ensenyar el màxim possible al nostre poble. Hui existeix ja i, certament,

# ORIGEN I EVOLUCIÓ D'UN ORGANISME AUTÒNOM LOCAL, EL CENTRE MUNICIPAL D'ESTUDIS RAFEL MARTÍ DE VICIANA

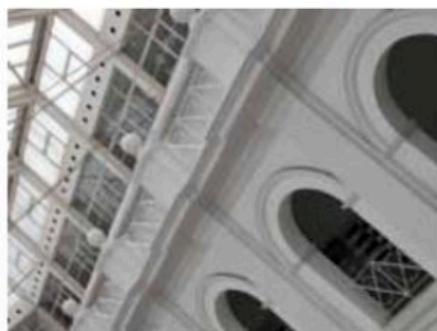
podem dir que ha anat donant fruits, però encara està revestit de tota la provisionalitat pensable. Hem encetat el quint curs sense tindre un règim d'organització aprovat; eixa provisionalitat va suposar que Pasqual hi estiguera sols un mes. Eixa provisionalitat era la que Pasqual no suportava; ell volia tasques sòlides i fermes i amb garanties de perdurabilitat”.

El 1987, el regidor delegat de Cultura, Josep Palomero, que n'havia estat el primer director de la Fundació, presentà una moció amb objecte de fer reflexionar els membres del consistori sobre els nombrosos inconvenients que tenien aquests servicis d'ensenyaments reglats i de tipus cultural, en ser emmarcats en el context jurídic i administratiu que suposava la denominació de Fundació. El ponent va considerar adient que “hi haja una nova ordenació estatuària d'aquest organisme que desplegue reglamentàriament tots els seus mecanismes de gestió de manera adequada a la legalitat vigent i als models d'actuació que aquesta legalitat propugna respecte als centres d'ensenyament, tot i que en aquest cas particular -per tractar-se d'un Centre Municipal- calga introduir-hi els elements correctors que l'adapten i el facen referent i eficaç per al municipi de Borriana”.

A la vista del funcionament d'aquest organisme, i a fi de millorar-lo, es va proposar al ple de l'ajuntament l'extinció de la Fundació Rafel Martí de Vicianà i el començament del seu període liquidatori i la creació i aprovació del reglament del Centre Municipal d'Estudis Rafel Martí de Vicianà, com a organisme autònom local de tipus educacional i cultural, dotat de personalitat jurídica pròpia, el qual s'havia de regir d'acord amb el seu propi reglament.

El mateix 1987, el mes d'octubre, el regidor delegat de Cultura, Josep Palomero, proposà al ple de l'ajuntament el nomenament de Teresa Godos Qüeral com a directora de la Fundació Rafel Martí de Vicianà, i el 23 de febrer de 1988

es publicà al BOP de Castelló el seu reglament, una vegada produïda l'extinció de l'antiga Fundació, amb la finalitat de gestionar directament a través d'un organisme autònom local, en el qual s'integraven els diferents tipus d'ensenyaments reglats de caràcter musical, de dansa, d'idiomes, artístics, etc. L'estatut estigué vigent fins a l'11 de novembre de 2004, data en què es publicà al BOP de Castelló el nou reglament adaptat a la realitat organitzativa del Centre. En aquest primer període de la direcció de Teresa Godos Qüeral les activitats del Centre es traslladaren de l'antic Hospital de Caritat a l'edifici del Col·legi Públic Historiador Vicianà, el qual s'havia extingit en haver-se inaugurat el nou Col·legi Públic Francesc Roca Alcayde.



## A la vista del funcionament d'aquest organisme i a fi de millorar-lo es va proposar a l'Ajuntament en Ple l'extinció de la Fundació Vicianà...

El 24 de març de 1988 es constituí el consell rector i, a proposta de la directora, fou nomenat, com a secretari, Blai Fandos Gozalbo, i com a tresorer, continuà José Luis Traver Monfort primer (1993) i Francisco Delgado Guillén després (1994). Per Decret 146/1989, de 6 d'octubre s'autoritzen els estudis de música de grau elemental, adscrits al Conservatori Professional de Música

de Castelló. El 1991, en inaugurar-se el Centre Municipal de Cultura La Mercé, el Centre es traslladà a aquestes dependències, que ocupà fins el 17 d'abril de 2007, data en què es produí el trasllat a les actuals dependències del nou edifici del carrer Sant Pere Pasqual.

El 20 de juny de 1994, la junta directiva, a causa de l'esgotament, posà els càrrecs a disposició del consell rector. El ple de l'ajuntament nomenà aleshores director Josep Vicent Llopis Broch, el qual assumí el càrrec per un curs escolar, fins a les pròximes eleccions municipals, ja que es tracta d'un càrrec de designació corporativa que, en aquest cas, tenia com a objectiu mantindre les línies d'acció que va marcar l'anterior direcció. En sessió ordinària del 13 d'octubre de 1994 es constituí el nou equip directiu i, a proposta de la direcció, foren nomenats, com a secretari, Ramon Segarra Palanques, i com a tresorer, Francisco Delgado Guillén.



Després de reflexionar sobre el futur dels estudis de música en diferents sessions a causa del canvi de legislació referent als estudis musicals reglats, per Resolució de 8 de març de 1995 de la Direcció General de Centres Docents, el Conservatori Elemental de Música Pasqual Rubert passà a denominar-se Escola Municipal de Música Pasqual Rubert. Posteriorment a les eleccions de 1995 foren refrendats els càrrecs directius de l'anterior legislatura, per part del ple de l'ajuntament, a proposta del regidor de Cultura, José Ramón Calpe Saera, fins a la renúncia de la direcció, que es produí el 28 de juny de 1999, en compliment d'allò que disposa la lletra a), apartat 2, de l'article 10 del reglament.

El 2 de setembre de 1999 el ple de l'ajuntament nomenà F. Xavier Cantos Aldaz director d'aquest organisme autònom, a proposta del regidor delegat de Cultura, José Ramón Calpe, i en la sessió celebrada el 7 de setembre de 1999, es constituí el nou consell rector i s'aprovaren els càrrecs de secretari, Manuel Muñoz Ríos (2003), i tresorera, Rocío Monfort Seores primer (2000) i Rosana Sanchís Sánchez després (2003).

En l'última dècada el Centre, davall la nova direcció, renovada pel ple de l'ajuntament el 3 de juliol de 2003 i el 21 de juny de 2007, a proposta dels regidors delegats de Cultura, José Ramón Calpe Saera i Enrique Safont Melchor respectivament, ha estat ocupat en molts canvis... la qual cosa ha comportat riscos i fins i tot temors, però que per a nosaltres han acabat sent oportunitats que hem aprofitat dedicant esforç i superant dificultats per aconseguir l'èxit d'un projecte. Aquests anys han suposat la renovació d'allò que, si bé continua fidel als principis, ha anat evolucionant amb el temps i adaptant-se als reptes que ens planteja una societat en continua transformació. L'objectiu és oferir una educació artística de qualitat adaptada a les necessitats de la nostra ciutadania, i és per això que treballem en l'organització d'un centre de tots i per a tots.

Per aconseguir-ho hem format un equip de treball que ha fet el seu projecte, no sols tractant d'obtindre uns resultats

satisfactoris sinó aconseguint un bon clima entre els diferents membres de la comunitat educativa i establint un estil propi; en permanent formació, i que a més s'il·lusiona i s'implica en un projecte que any rere any madura i evoluciona per a la consecució d'uns resultats millors.

Creiem en un model d'escola oberta a diferents interessos i altament participativa, on la comunicació entre els diferents elements que la formen siga fluïda i enriquidora. Una escola que permeta desenvolupar les seues pròpies necessitats i on la suma de totes les activitats cree un marc comú on poder compartir, rebre i donar. I també on la creativitat siga un dels pilars, i on les diferents aportacions personals esdevinguen un pont entre tots els membres.

Optem per un centre d'ensenyaments artístics de qualitat, fonamentant des de la infància el coneixement i estima de la música, la dansa i les arts plàstiques, sense oblidar-nos de la transmissió de valors a través d'elles, aplicant el model que més s'acoste a la realitat del medi sociocultural on s'actua, a fi de realitzar un treball òptim.

**F. Xavier Cantos Aldaz**

Director CME RMV



## REFERENCIES BIBLIOGRÀFIQUES



CALPE SAERA, Jose Ramón. Homenatge a Pasqual. Buris-ana. 1983, núm. 166, p.29.

CENTRE MUNICIPAL D'ESTUDIS RAFAEL MARTÍ DE VICIANA. Actes: [ 24 de febrer de 1984, 11 d'octubre de 1984, 20 de desembre de 1985, 24 de març de 1988, 11 de novembre 1991, 20 de juny del 1994, 13 d'octubre de 1994, 4 de març de 1998, 28 de juny de 1999]

CENTRE MUNICIPAL D'ESTUDIS RAFAEL MARTÍ DE VICIANA. Estatuts de l'Organisme Autònom Centre Municipal d'Estudis Rafael Martí de Viciana. Butlletí Oficial de la Província de Castelló, 11 de novembre de 2004, núm 136, p 38-41.

CENTRE MUNICIPAL D'ESTUDIS RAFAEL MARTÍ DE VICIANA. Reglament del Centre Municipal d'Estudis Rafael Martí de Viciana. BOP de Castelló, 23 de febrer de 1988, núm. 23, p.3-8.

PALOMERO ALMELA, Josep. Moció del regidor delegat de Cultura. Borriana: Ajuntament, 1987.

Stavenhagen, R. "Derechos culturales: el punto de vista de las ciencias sociales." En ¿A favor o en contra de los derechos culturales?: compilación de ensayos en conmemoración del cincuentenario de la Declaración Universal de los Derechos Humanos. Paris: UNESCO, 2001. p. 19-48.

**ARTRES**

**DÉSÉ NÚMERO**

**GRÀCIES**

El Centre Municipal d'Estudis "Rafel Martí de Viciàna" presenta la seua revista "Artres", que, de segur, per ara no és més que l'última de les moltes iniciatives que ha anat proposant a la societat borrianenca des de la seua creació fins ara. En l'origen del Centre estava la voluntat o la necessitat de donar una forma jurídica-administrativa a les activitats dels docents de música, dansa i arts plàstiques que ja venien desenvolupant-se en la nostra ciutat des dels temps de la primera corporació democràtica que presidia el darrerament desaparegut Juan Canós. Probablement, l'activitat del centre reflexa en Burriana, cap altra, l'impuls que a la cultura, i especialment als municipis, va donar la insurrecció del sistema democràtic que sortosa-ment gaudim i que es formalitza a partir de la Constitució de 1978. Ara, l'equip directiu del Centre en l'edició de la revista, en la que professors i alumnes treballen per trobar un espai de comunicació i de reflexió, dos activitats essencials en les vivències culturals: ca



saber de les seues dels seus compren- cia en harr les nostres llors per a f sobre blanc, convençut d per a que do puguen satis